

SKAUTI KOMÁROV

historie komárovských skautů

info@skautikomarov.cz

+420 604 716 476

www.skautikomarov.cz

Zajímavosti: Historie dívčího skautingu

Skautské středisko v Komárově nebylo po roce 1945 pouze doménou chlapců, jak jsem si dlouho při pátrání po jeho historii myslel, ale jeho významnou součástí byly i **dívky** z Komárova a blízkého okolí. Dokonce se ukázalo, že skautské myšlenky propadla děvčata v Komárově již v **období předválečném**. A i když o nich zatím příliš nevíme, pevně věřím, že se postupem času podaří činnost dívčí družiny v rámci skautského střediska v Komárově zmapovat podrobněji. Do té doby se pojdme společně alespoň seznámit s historií českých skautek, které na tomto webu zatím nedostaly větší prostor, ale i tak jsou nedílnou součástí naší skautské historie.

Dívčí odnož skautingu založil v Anglii roku 1910 **Robert Baden - Powell** s pomocí své sestry **Agnes Baden - Powell**. Klíčovou roli ve vývoji organizace však sehrála jeho žena, **Olave Baden - Powell**, která se ujala vedení dívčího skautingu po jejich svatbě v roce 1912. Dívčí skautské hnutí se pak velice rychle rozšířilo do celého světa, a to včetně českých zemí.

Za bezprostřední předchůdkyni českého dívčího skautingu můžeme považovat spisovatelku **Popelku Biliánovou**, která se shodou okolností narodila v Králově Dvoře nedaleko Berouna. Ta, jako první v Čechách, začala uplatňovat některé skautské prvky a zásady ve svých „prázdninových osadách“ pro dívky, které již od roku 1912 organizovala na **Chotouňském dvorci** poblíž Jílového u Prahy

K vlastnímu vzniku dívčího skautingu došlo na podzim roku 1914, a je spojeno se jménem abiturientky dívčího lycea **Vlasty Štěpánové**, později provdané **Koseové**, která požádala profesorku téhož lycea **PhDr. Annu Berkovcovou**, aby se ujala úkolu založení dívčího skautingu. Po určitých diskusích mimo jiné i za účasti **Popelky Biliánové** a za pomoci **Antonína Benjamina Svojsíka** počaly v roce 1915 organizovat první skautskou dívčí družinu **Sasaneck**. S tou také ve stejném roce uspořádaly i první dívčí tábor u **Živohoště**.

Vedoucí myšlenkou dívčího skautingu bylo zrovnoprávnit dívku, povznést její vzdělání a prohloubit její znalosti a dovednosti. Udělat tak ze slečen, které musely snášet naprostou podřízenost v životě soukromém i veřejném, ženy všestranně připravené pro život.

11. ledna 1915 bylo na poradě s vedením JČS rozhodnuto organizovat dívčí skauting ve společném ústředí s chlapci v Junáku, v němž byl za tímto účelem vytvořen „**Odbor pro dívčí výchovu skautskou**„. Spíše konzervativní pojetí skautské výchovy dívek, které propagovala Popelka Biliánová, však vedlo k rozporům, a

tak se Popelka s tímto hlavním proudem českého dívčího skautingu brzy rozešla.

Popelka Biliánová
(27. 1. 1862 - 7. 3. 1941)

Vlasta Štěpánová - Koseová
(21. 5. 1895 - 29. 9. 1973)

Anna Berkovcová
(13. 2. 1881 - 9. 7. 1960)

Emílie Milčicová
(7. 6. 1889 - 27. 12. 1969)

Pohled na první dívčí tábor družiny Sasanek u Živohoště (1915)

Zdroj: [Skautská křižovatka](#)

Zlatá éra českého skautingu nastala po vzniku Československé republiky. V roce 1919 se několik samostatných skautských organizací včetně Junáka spojilo do Svazu Junáků – Skautů RČS, jehož náčelníkem se stal **A. B. Svojsík** a náčelnicí **Emilie Milčicová**. Tento Svaz se stal v roce 1922 jedním ze zakládajících členů světového chlapeckého skautského ústředí (později [WOSM](#)). Dívky byly přijaty do Mezinárodní rady skautek a v roce 1928 se pak Československo stalo jedním ze zakládajících členů světové asociace skautek ([WAGGGS](#)).

Počet dívčích oddílů nebyl zpočátku nijak závratně vysoký. V roce 1922 pracovalo v Československu 57 dívčích oddílů se 455 členkami. V roce 1929 již 94 oddílů skautek a 6 rojů šotků s celkem 1997 členkami. Od roku 1926 se také začínají pořádat pravidelné dívčí lesní školy vedené **Lídou Sobotovou**. Práci výrazně ovlivňují osobnosti **Emílie Milčicové, Anny Fleischerové, Dr. Míry Mladějovské, René Mladějovské - Heřmanové, Lídy Sobotové, a Marie Janušíkové**.

V Praze i v jiných velkých městech pracují oddíly s dlouhou tradicí, na venkově se pak skautské dívčí oddíly vytvářejí kolem učitelek, profesorek a skautských maminek. Konec první republiky sjednotil všechny skautské organizace v novou organizaci Junák a tehdy se na valném sjezdu v prosinci 1939 dostává dívkám organizační rovnoprávnosti. V době násilného rozpuštění Junáka v roce 1940 bylo v Protektorátu Čechy a Morava více jak 10 000 skautek.

Poválečný rozmach skautingu po roce 1945 zasáhl i dívky, kterých bylo brzy téměř 35 000. Začal vycházet samostatný časopis „**Skautka**“, objevovaly se texty a příručky zaměřené na dívky. Náplň dívčího skautingu však tvořily i další aktivity, jako například konference, lesní školy či mezinárodní setkávání skautek a jejich vůdkyň.

Od této chvíle je historie dívčího skautingu téměř totožná s tím **chlapeckým**. Oddíly děvčat zažily další dva zákazy skautské činnosti, stejně tak, jako se intenzivně podílely na její obnově po roce 1968 a 1989. V současné době je v České republice registrováno ve skautské organizaci necelých 70 000 členů, z nichž dívky tvoří téměř polovinu.

Svůj **Den sesterství** slaví skautky 22. února, v den výročí narození manželů **Roberta a Olawe Baden - Powellových**.

Manželé Robert a Olave Baden - Powellovi (1929)